

СУД-ҲУҚУҚ ТИЗИМИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИЛАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 14 август кун
суд-ҳуқуқ ислохотларининг натижалари
ва соҳадаги устувор вазифаларни муҳофа
қилиш юзасидан суд тизими раҳбарлари
билан учрашув ўтказди.

Мулоқотда судлар фаолиятини 2030 йилга қадар ривожлантиришга қаратилган “Одил судлов — 2030” стратегияси лойиҳаси тақдирот қилинди.

Сўнгги йилларда суд ҳокимияти мустақиллигини мустаҳкамлаш, инсон ҳуқуқларини суд орқали ҳимоя қилиш ва одил судловга эришиш имкониятларини кенгайтириш бўйича изчил ислохотлар амалга оширилди. Шу билан бирга, аҳоли муносабатлари ва суд амалиёти таҳлили тизимда ечимини кутаётган масалалар мавжудлигини кўрсатди.

Шу муносабат билан ислохотлар натижаси, аввало, фуқаронинг судга ортиқча овозгарчиликсиз муносабат қилиши, бузилган ҳуқуқи ўз вақтида тикланиши ва қабул қилинган қарорнинг адолатли эканига ишонч ҳосил қилишида намоён бўлиши кераклиги кўрсатиб ўтилди.

“Одил судлов — 2030” стратегияси аҳолининг тақлифлари, олимлар, амалиётчи юристлар ва адвокатлар билан мулоқотлар, шунингдек, илгор хорижий тажриба асосида ишлаб чиқилган. Стратегияда 57 та вазифа, уни амалга ошириш бўйича 2026-2028 йилларга мўлжалланган Ҳаракатлар дастурида 160 та аниқ чора-тадбир ҳамда 2030 йилга қадар эришилиши лозим бўлган 33 та мақсад белгиланган.

Жумладан, қўйи судлар қарорларини қайта кўриб чиқиш ҳолисалигини ошириш мақсадида 2027 йил 1 июлдан 5 та худудлараро суд ташкил этилади. Вилоят судларида апелляция ва кассация инстанциялари сақланиб, тафтиш инстанциясининг ваколатлари худудлараро судларга берилади. Бу бир суднинг ўз қарорини ўзи қайта кўриб чиқиши амалиётига чек қўяди ва фуқароларнинг адолат излаб пойтахтга бориш заруратини камайтиради.

Кундалик ҳаётини муаммоларни ҳал этувчи, одамларнинг иши кўпроқ тушадиган судлар фуқаролик ишлари бўйича судлар эканлигини инобатга олиб, уларни халққа яқинлаштириш мақсадида 2030 йилга қадар заруратга қараб қарийб барча туман ва шаҳарларда фуқаролик судларининг фаолияти босқичма-босқич йўлга қўйилади. Барча судларда ахборот олиш, муносабат топшириш ва рақамли хизматлардан фойдаланиш “ягона дарча” тамойили асосида таъминланади.

Судга берилган ариза бошқа судга тегишли бўлса, у фуқарога қайтарилмайди, суднинг ўзи уни тегишли судга юборади. Аризада жузъий камчилик аниқланган тақдирда суд уни бартараф этишда фуқарога фаол қўмаклашади.

ЎЗА

Миллий тикланишдан — миллий юксалиш сари

ЎЗБЕКИСТОН

Ягона Ватан, ягона халқ бўлиб, янги ҳаёт ва келажак яратамиз!

МУСТАҚИЛЛИК: ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН КОНСТИТУЦИЯСИ ВА ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ

**Конституция ва Ўзбекистоннинг
ягона халқи**

Истиқлол байрамининг ушбу бош ғояси ўз маъно-мазмунига кўра 2023 йил 30 апрелда янги тахрирда қабул қилинган Конституциямизнинг туб моҳиятига батамом уйғун.

“Ягона халқ” — ўзбек халқи, Ўзбекистон халқи. Истиқлол арафасидаёқ ишлаб чиқишга киришилган ва 1992 йил 8 декабрда мустақил халқимиз ва суверен давлатимиз қабул қилган Конституциямизда қайд этилганидек, “Ўзбекистон халқини миллатидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари ташкил этади”.

▶ Давоми 3-бетда

Муқобил энергия

ЭКОЛОГИК ТОЗА ВА ҚАЙТА ТИКЛАНУВЧИ МАНБА

Тараққиёт шиддатига мос равишда энергетика тизимини модернизация қилиш, янги қувватларни ишга тушириш, қайта тикланувчи энергия манбаларидан самарали фойдаланиш борасидаги ислохотлар электр энергияси ишлаб чиқариш ҳажмининг ортиб, аҳоли ва иқтисодиёт тармоқларини барқарор энергия билан таъминлашга хизмат қилмоқда. Бу жараёнда гидроэнергетика тизими алоҳида ўрин тутди. Сувнинг бекиёс кучини электр энергиясига айлантираётган гидроэлектр станциялари иқтисодий самарадорлиги баробарида атроф-муҳитга зарари камлиги билан ҳам катта аҳамиятга эга.

▶ Давоми 4-бетда

Юксалиш палласи

Мамлакатимизда энг улғу, энг азиз байрам — Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 35 йиллигини катта тантана билан нишонлашимизга ҳам санокли кунлар қолди. Истиқлол халқимизга нафақат ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини, балки ўзлигимизни қайта англаш, кўп асрлик қадриятлар ва маънавий меросимизни тиклаш, дунё ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллаш имконини ҳам берган буюк неъматдир.

ХАЛҚИМИЗ ТАҚДИРИНИ ЎЗГАРТИРГАН БУЮК НЕЪМАТ

Бугун юртимиздаги кенг қўламли ислохотлар, ҳар бир соҳада қўлга киритилётган улкан ютуқлар замирида ана шу муқаддас куч — мустақиллиқнинг қудрати мужассам. Ватан равнақи йўлида ҳаётга татбиқ этилаётган ҳар бир эзгу ташаббус истиқлол руҳи билан уйғунлашиб, янги Ўзбекистоннинг мустаҳкам пойдеворини яратмоқда. Хусусан,

тарихан қисқа давр ичида таълим тизимимиз узоқ ва мураккаб йўлни босиб ўтди. Эски марказлашган ёндашувдан очкилик, кадрлар тайёрлаш сифатини юксалтириш, халқаро ҳамкорлик ва академик рақобатбардошлиikka йўналтирилган замонавий миллий тизимга ўтилди.

▶ Давоми 5-бетда

Шукуҳ

МЕҲНАТ ВА ФИДОЙИЛИК ЭЪТИРОФИ

ТАДБИРКОРЛАРНИНГ КЎКСИНИ ФАХРГА ТЎЛДИРДИ

Август — юртимиз тадбиркорлари учун алоҳида аҳамиятга эга ой. Ишбилармонлар 20 августда нишонланадиган касб байрамида давлатимиз раҳбари билан ўтадиган очиқ мулоқотни катта қизиқиш ва ҳаяжон билан кутади. Бугун қайси бизнесмен билан суҳбатлашманг, фикру ёди ана шу учрашувда. Чунки мамлакатимиз ҳаётидаги энг муҳим ва қўлга олинган воқеалардан бири — давлатимиз раҳбарининг юртимиз тадбиркорлари билан ўтказадиган олтинчи очиқ мулоқотига санокли кунлар қолди. Учрашувга ҳозирлик эса авж паллага кирган.

Дунё таърибасида ўхшаши йўқ ушбу ўзига хос очиқ мулоқот мамлакатимиз раҳбарининг ишбилармонлар билан одатдаги учрашуви эмас. Бу форматдаги мулоқот тадбиркорларнинг овози тингланадиган, муаммолар очиқ айтиладиган ва уларнинг ечими бўйича аниқ вазифалар белгиланадиган муҳим майдонга айланганини даврнинг ўзи кўрсатяпти. Шу боис, учрашув санаси нафақат ишбилармонлар, балки юртимизда тадбиркорлик муҳитининг янада ривожланишидан манфаатдор бўлган барча учун алоҳида қизиқиш билан кутилади.

▶ Давоми 2-бетда

Мулоҳаза

**ИЛМ ЖАМИЯТДА
ЯШАШИ КЕРАК**

5

Бугунги Ўзбекистон — кечаги Ўзбекистон эмас, бугунги халқимиз ҳам кечаги, яъни пахта даласидан бошқа ташвиши бўлмаган халқ эмас. Бугун янги Ўзбекистоннинг даври, ягона Ўзбекистон халқининг янги замон келди.

2026 йил 15 август, 165-сон

МУСТАҚИЛЛИК: ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН КОНСТИТУЦИЯСИ ВА ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ

Акмал САИДОВ,
Инсон ҳуқуқлари бўйича
Ўзбекистон Республикаси Миллий
маркази директори, академик

Бошланиши 1-бетда

Ўз навбатида, 2023 йил 30 апрелда референдум ўтказиш орқали қабул қилинган янги тахрирдаги Конституциямиз “Ўзбекистоннинг ягона халқи” деган янада ҳаққоний тушунча билан бойитилди. Таъбир жон бўлса, “ягона халқ” тушунчасининг мазмун-моҳиятини Ватанимизда доимий асосда яшаб келаётган фуқаролар ва барча заминдош инсонлар ташкил этишига онд реал воқеа Асосий қонунимизнинг бошқа моддаларида изчил ривожлантирилгани ҳар қандай таҳсинга лойиқ.

Янги тахрирдаги Конституциямизнинг 23-моддасига кўра “Ўзбекистон Республикаси ўз ҳудудида ҳам, унинг ташқарисида ҳам ўз фуқароларини ҳимоя қилиш ва уларга ҳоимийлик кўрсатишни кафолатлайди. Ўзбекистон Республикаси фуқароси Ўзбекистондан ташқарига мажбурий чиқариб юборилиши ёки бошқа давлатга бериб юборилиши мумкин эмас. Давлат хорижда яшаётган ватандошлар билан алоқаларни сақлаб қолиш ҳамда ривожлантириш тўғрисида халқаро ҳуқуқ нормаларига мувофиқ ғамхўрлик қилади”.

Шундай ғамхўрликка битта амалий мисол. Гап шундаки, мамлакатимизда пахтачиликда бозор иқтисодиёти тамойиллари жорий этилиб, соҳа ўз эгасининг тасарруфига берилди. Натижада ўқитувчи мактабга, шифокор шифонахга қайтиш, тадбиркорлар пахта “ўлпон”дан озоқ бўлди, мажбурий меҳнат ва болалар меҳнатига чек қўйилди.

Бугунги Ўзбекистон — кечаги Ўзбекистон эмас, бугунги халқимиз ҳам кечаги, яъни пахта даласидан бошқа ташвиши бўлмаган халқ эмас. Бугун янги Ўзбекистоннинг даври, ягона Ўзбекистон халқининг янги замон келди.

Кейинги ўн йилда янги Ўзбекистонни барпо этишда Президентимиз ташаббуси, яъни “Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак”, деган инсонпарвар ғояга таяилмоқда. Бундай ғояга демократик ёндашув ҳам айнан халқимиз манфаатларига хизмат қилмоқда.

Маҳалла — жамиятнинг юзи

Мамлакатимиздаги барча ўзгаришлар, аввало, маҳаллада ўз ифодасини топади. Бинобарин, Ўзбекистонда шундай тизим яратилдики, илгари жиддий деб ҳисобланган кўплаб масалаларга ечим энди айнан маҳалланинг ўзида топилапти.

Шу маънода, Ўзбекистон Президенти ташаббуси билан мамлакатимизда 2026 йилнинг “Маҳаллани ривожлантириш ва жамиятни юксалтириш йили” деб эълон қилинган кенг бежиз эмас. Зеро, давлатимиз раҳбари ишонч билан қайд этганидек, маҳалла тинч ва аҳил бўлса, жамиятимиз тинч ва ҳамжиҳат бўлади. Маҳалла ривожланса, бутун мамлакатимиз юксалади.

Жорий йил давлат бошқаруви, суд-ҳуқуқ тизими, иқтисодиёт тармоқлари, таълим, илм-фан, тиббиёт, маданият, спорт, экология тизими — барча-барча соҳани ривожлантиришда туб бурилиш йили сифатида кўзга ташланмоқда. Бу ҳаётий ҳақиқатнинг тасдиғи учун айрим мисолларни келтирамиз.

Янги тахрирдаги Конституциямизга асосан давлат зиммасига юклатилган ижтимоий мажбуриятларни бажариш ҳамда юртимизда ижтимоий давлат барпо этиш борасида ҳам улкан ишлар қилинмоқда. Хусусан, конституциявий ислохотлар ўтказилган даврда мамлакатимизда камбағаллик даражаси 14 фоиз эди. Бугун бу кўрсаткич 5,8 фоизга туширилди. Ваҳоланки, мамлакатимизда янги Ўзбекистон ислохотлари бошланган даврда камбағаллик даражаси қарийб 35 фоизни ташкил этарди. Ўтган даврда 8,5 миллион эҳтиёжманд фуқаронинг даромадини ошириш ҳисобига бугун ана шундай муҳим натижага эришилди.

Ўзбекистонда аҳолининг ўртача умр кўриш давомийлиги сезиларли даражада ошди. Маълумотларга кўра, 2025 йил якунлари бўйича бу кўрсаткич 75,4 ёшни ташкил этган. Истиқлолнинг илк даври — 1991 йилда эса мамлакатда ўртача умр кўриш давомийлиги 66,4 ёш бўлган. Демак, ўтган 35 йилда халқимизнинг ўртача умр кўриш даражаси нақ тўққиз йилга узайибди.

Яна бир муҳим рақам: Миллий статистика қўмитаси маълумотига қараганда, 2026 йил 1 апрель ҳолатига кўра, Ўзбекистоннинг доимий аҳолиси сони 38 миллион 382 минг 685 кишини ташкил этган. Жорий йил июнь охирида эълон қилинган рўйхатга олиш натижаларига кўра эса, юртимиз аҳолиси 39 миллион нафардан ошган. Яъни мамлакатимизда аҳоли сони 1989 йилдаги рўйхатга олиш натижаларига нисбатан 2 баробар ортган. Бу рақам истиқлол йилларида халқимиз нуфуси икки қарра кўпайганидан далолат беради.

Янги Ўзбекистонда туризм соҳаси жадал ривожланиб, тарихий рекордларни янгиламоқда ва юртимизга бир ойнинг ўзига 1 миллион сайёҳ келиши одатий ҳолга айланмоқда. Мамлакатимизга келган хорижлик сайёҳлар сони 2025 йилда қарийб 12 миллионга етгани ва жорий йилнинг биринчи ярмида 6,5 миллиондан ортиқни ташкил этгани бу фикрни яққол тасдиқлайди.

Шу маънода, Ўзбекистонда 35 йиллик мустақиллик даврида қўлга киритилган энг асосий ютуқлар, аввало, миллий давлатчилик асосларини қуриш, иқтисодий суверенитет, инфратузилма мустақиллиги ва глобал дунёга интеграциялашув билан боғлиқлиги бежиз эмас. Бунда, аввало, давлатчилик ва суверенитетни шакллантириш, ривожлантириш ҳамда мустақамлаш йўналишларида қатор муҳим тарихий натижаларга эришилди.

Бу ҳақда фикр юритганда, Ўзбекистон мустақиллик йилларида турли соҳаларда эришган бемисл ютуқларнинг аксарияти охириги ўн йилга тўғри келишини алоҳида эътироф этиш керак. Янги Ўзбекистондаги энг асосий ютуқлар иқтисодий эркинлик, халқаро очикилик, давлат хизматларининг рақамлашishi ва ижтимоий соҳадagi туб бурилишлар билан чамбарчас боғлиқ.

Жаҳон сиёсатининг фаол ва ташаббускор субъекти

Янги тахрирдаги Конституцияда ҳар бир инсоннинг ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун миллий ва халқаро институтларга мурожаат қилиш ҳуқуқи кафолатланди. Конституциявий шикоят институти конституциявий даражада мустаҳкамланиб, фуқаролар Конституциявий судга бевосита мурожаат қилиш ҳуқуқига эга бўлди. Жаҳон мамлакатлари орасида биринчилардан бўлиб инсон ҳуқуқлари бўйича миллий институтларнинг мақоми конституциявий даражада таъминланди.

Янада муҳими, сўнгги йилларда янги Ўзбекистон жаҳон сиёсатининг объекти эмас, балки том маънода фаол ва ташаббускор субъектига айланди. Зеро, XX аср бошидан

яқин даврларгача Ўзбекистон жаҳон сиёсати объекти бўлган ва унга нисбатан гоҳ “яқин хориж”, гоҳ “хомашё базаси”, гоҳ эса “постсовет ҳудуди” каби беписанд “ёриқ”лар қўлланиб келингани сир эмас.

Кейинги ўн йилда мамлакатимиз жаҳон сиёсатида бошқаларнинг ортидан эргашадиган ташаббуссиз объект ҳолатидан дадил чиқиб олди. Эътиборли жиҳати, дунёда кескин геосиёсий ўзгаришлар юз бераётган бугунги мурраккаб шароитда янги Ўзбекистон халқаро ҳамжамиятга иқлими муҳофаза қилиш, “яшил иқтисодиёт”ни жорий этиш, фуқаро-сизликка барҳам бериш, инсон ҳуқуқларини таъминлаш каби турли соҳаларда янги ғоя ҳамда ташаббусларни тақдим этаётган жаҳон сиёсатининг фаол акторидир.

Эътибор беринг: мамлакатимиз БМТ-нинг фуқаросизлиқни бартараф этиш бўйича

тавсияларини бажариш борасида тарихий ютуққа эришди. Гап шундаки, 1991 йилдан 2016 йилгача бор-йўғи 482 киши Ўзбекистон фуқаролигини олган бўлса, 2017 йилдан 2026 йилгача 85 мингдан ортиқ киши Ўзбекистон фуқаролигига эга бўлди. Бу кўрсаткич мамлакатимиздаги инсонпарвар сиёсат жамиятнинг ҳамма қатламини қамраб олиш ва инсон кадр-қимматини том маънода ҳурмат қилишга қаратилганини баралла намоён этади.

БМТ Бош Ассамблеяси томонидан Ўзбекистон Президенти ташаббуси билан 15 та резолюция қабул қилинди. Бу ҳақда сўз борганда БМТ Бош Ассамблеяси 2026 йил июлда Президентимиз ташаббуси билан илгари сурилган “Ижтимоий ривожланишни жадаллаштиришда

“Президентимиз ташаббуси асосида ишлаб чиқилган “Инсон ҳуқуқлари — 2030” стратегияси лойиҳаси кенг жамоатчилик томонидан қизгин қўллаб-қувватлангани бежиз эмас. Бу — янги Ўзбекистон тарихида инсон ҳуқуқлари бўйича иккинчи Миллий стратегиядир.

парламентларнинг ролини кучайтириш тўғрисида”ги резолюцияни қабул қилган.

Мазкур ҳужжатга дунёнинг барча минтақасини ифодолловчи, БМТга аъзо 61 давлат ҳаммуаллиф бўлди. Бу Ўзбекистоннинг ижтимоий ривожланиш, Барқарор ривожланиш

хизмат қилувчи ўзига хос моделни акс эттирадиган “Марказий Осиё руҳи”, “Янги Марказий Осиё” атамалари шаклланди.

Янги Ўзбекистон глобал масалалар муҳокама қилинадиган халқаро мулоқот майдони сифатида ўзини яққол намоён этаётгани алоҳида таҳсинга сазовор. БМТнинг тенг ҳуқуқли ва тўлақонли аъзоси сифатида Ўзбекистон тенглик, ҳамкорлик, кўп томонламалик ва халқаро сиёсий тизимни ҳимоя қилиш принципларига сўзсиз амал қилишини намойиш этмоқда.

Сўнгги вақтларда халқаро низоларни тинч йўл билан ҳал этиш, янги глобал қуролли тўқнашувларнинг олдини олиш, мамлакатлар ўртасида ҳамкорлиқни йўлга қўйиш, глобал

мулоқот, глобал ҳаракатлар ва бутун дунёда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш каби ғояларни фаол илгари сурмоқда.

Инсон қадри улуг, ҳуқуқлари дахлсиз

Янги Ўзбекистонда “Инсон қадри учун” деган инсонпарвар ғоя давлат сиёсатининг бош мезони сифатида қарор топди. Энди ҳар бир қонун, қарор ва дастур, аввало, инсон манфаатига хизмат қилиши, унинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаши, муносиб ҳаёт шароитини яратиши лозим.

Ўз навбатида, инсон ҳуқуқлари замонавий цивилизация тараққиёти даражасини кўрсатиб турувчи мезондир. Афсуски, дунёда содир бўлаётган ижтимоий-иқтисодий инқирозлар, геосиёсий ўзгаришлар ва қуролли можаролар инсон ҳуқуқлари масалаларига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Президентимиз таъкидлаганидек, “Ҳеч кимнинг унуттишга ҳаққи йўқ — қонун талаблари ва инсон ҳуқуқлари — биз учун олий қадрият”. Янги Ўзбекистонни барпо этиш билан боғлиқ янгица ислохотлар шароитида “инсон, унинг ҳуқуқлари, эркинликлари, аиниқса, қадри — энг муҳим қадрият” деган тамойил эътироф этилмоқда.

Президентимиз ташаббуси асосида ишлаб чиқилган “Инсон ҳуқуқлари — 2030” стратегияси лойиҳаси кенг жамоатчилик томонидан қизгин қўллаб-қувватлангани бежиз эмас. Бу — янги Ўзбекистон тарихида инсон ҳуқуқлари бўйича иккинчи Миллий стратегиядир.

“Инсон ҳуқуқлари — 2030” стратегияси лойиҳаси 12 бобдан иборат. Унда:

- Янги Ўзбекистонда инсон ҳуқуқларининг жорий ҳолат тавсифи;
- Стратегиянинг мақсад ва вазифалари;
- Инсон ҳуқуқлари стратегиясини амалга оширишнинг асосий принциплари;
- Инсон ҳуқуқлари стратегиясини амалга ошириш механизми бўйича чора-тадбирлар дастури;
- Стратегияни амалга оширишдан кутилаётган натижалар;
- Стратегияни амалга оширишни мониторинг қилиш ва ҳисобот бериш тартиби;

- Стратегияни амалга оширишнинг мoliявий ва ресурс таъминоти;
- Стратегияни амалга ошириш самардорлигини баҳолаш механизми каби масалалар ўз ифодасини топади.

Муҳими, “Инсон ҳуқуқлари — 2030” стратегиясини амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар дастури 4 устувор йўналишдан иборат “натижа” кўрсаткичлари ва “бевосита фаоллат натижаси” кўрсаткичларини қамраб олган. Бу ўринда:

биринчидан, инсон ҳуқуқлари соҳасида миллий қонунчиликни такомиллаштириш; иккинчидан, аҳолининг эҳтиёжманд тоифалари ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ҳамда инклюзив ва ижтимоий адолатли жамиятни шакллантириш;

учинчидан, инсон ҳуқуқлари маданиятини юксалтириш ва инсон ҳуқуқлари соҳасидаги таълим тизимини ривожлантириш; тўртинчидан, Ўзбекистоннинг инсон ҳуқуқлари соҳасида халқаро ҳамкорлиқни мустаҳкамлаш ва халқаро мажбуриятлар ижросини таъминлашдан иборат устувор йўналишлар ҳақида сўз бормоқда.

Шундай қилиб, “Инсон ҳуқуқлари — 2030” стратегияси тасдиқланган, унда белгиланган устувор йўналишлар ижросининг тўлиқ ҳамда ўз вақтида таъминланиши, шубҳасиз, янги Ўзбекистонда инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш механизмларини янада такомиллаштиришга хизмат қилади.

Учинчи Ренессанс — стратегик вазифамиз

Сўнгги йилларда мамлакатимиз, минтақамиз, бутун сайёрамиз миқёсида тинчликни сақлаш, ўзаро ишончни мустаҳкамлаш, маънавият ва маърифатни ривожлантириш, экологияни муҳофаза қилиш, шунингдек, илғор инновациялар, замонавий технологиялар ва “яшил иқтисодиёт”ни чуқур татибқ этиш орқали барқарор тараққиётни таъминлаш йўлида том маънода бемисл самараларга

эришилмоқда. Ушбу натижаларнинг барчаси инсон қадрини улуғлашга қаратилгани билан ниҳоятда аҳамиятли.

Мамлакатимиз 2028 йилда илк илмий сунъий йўлдошини фазога учуришни режалаштирмоқда. Мазкур лойиҳанинг Мирзо Улуғбек номи билан атилаши ва у нафақат космик технологияларни ривожлантириш, балки миллий-илмий мактабни шакллантириш ва ёш мутахассисларни тайёрлашга ҳам хизмат қилиши кутилмоқда.

Шу билан бирга, Ўзбекистонимизнинг биринчи миллий космонавтини қисқа муддатли космик парвозга тайёрлаш ишлари ҳам бошланиб кетди.

Ватанимиз, халқимиз, миллатимиз намояндалари юксакларга парвоз қилиш ҳақида, фазо ва коинот, юлдузлар ва сайёралар кашфи хусусида анчадан буюн ўйламай ва интимай, таъбир жон бўлса, орзу ҳам қилмай қўйганди, назаримда. Бу ўринда, аввало, шоҳ ва олим бобомиз Мирзо Улуғбек ҳазратлари замонаси назарда тутилмоқда.

Истиқлолнинг 35 йиллиги катта байрам қилинаётган жорий йилда Соҳибқирон Амир Темур, Мир Алишер Навоий боболаримизнинг қутлуг таваллуд наватдаги авлодга етказиб беради”, деган пурҳикмат фикрлари бор. Бу бебаҳо фикрларни изчил ривожлантириш асосида Биринчи ва Иккинчи Шарқ Уйғониш даври — ана шу икки Ренессанс том маънода инсоният тараққиётининг олтин пиллапоялари сифатида тарих саҳифаларига муҳрланган.

Шарқнинг бутун инсоният тарихидаги нодир ижтимоий ҳодиса бўлган ҳар икки Ренессанс буюк аждодларимизнинг илм-маърифат ва кучли эътиқод, диний бағри-кентлик ва инсонпарварлик борасидаги эзгу ғоялари билан йўғрилган эди. Бу ғоялар Ўзбекистон мустақиллиги йилларида алоҳида, янада теран маъно-мазмун касб этиб бормоқда.

Мамлакатимизда Учинчи Ренессансини XX асрда маърифатпарвар жадидлар амалга ошириши мумкин эди. Бу фидойи ва жонқуяр зотлар бутун умрини миллий уйғониш ғоясига бағишлаб, ўлкани жаҳолат ва қолоқликдан

олиб чиқиш, миллатимизни ғафлат ботқоғидан қутқариш учун бор куч ва имкониятларини сафарбар этган.

Шуқрки, Президентимиз ташаббуси билан янги Ўзбекистонда янги Уйғониш даври, яъни Учинчи Ренессанс пойдеворини яратиш асосий мақсад этиб белгиланди. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, “Биз Учинчи Ренессанс масаласини стратегик вазифа сифатида олдимизга қўйиб, уни миллий ғоя даражасига кўтармоқдамиз”.

2026 йил 15 август, 165-сон

yuz_official

yuz.uz_news

yuz.uz_news

www.yuz.uz

Бошланиши 1-бетда

ЭКОЛОГИК ТОЗА

ВА ҚАЙТА ТИКЛАНУВЧИ МАНБА

Жумладан, Сурхондарёдаги гидроэлектр станциялари вилоятнинг энергетика салоҳиятини янада мустаҳкамлаш, аҳолини барқарор электр энергияси билан таъминлаш ва иқтисодий ривожланишга муносиб ҳисса қўшмоқда. Хусусан, вилоят шимолидаги йирик энергетика объектларидан бири бўлган “Тўпаланг” гидроэлектр станцияси тубдан модернизация қилинди. 2023 йили янги гидроагрегатлар ишга туширилиши тўғрисидаги қарор қабул қилинди. Янги қувватлар ишга туширилиши натижасида эса бир каскадда жойлашган тўртта гидроэлектр станциясининг умумий ишлаб чиқариш қуввати 276 мегаваттга етди.

Давлатимиз раҳбарининг 2025 йил 28 мартдаги “Республика ҳудудларида микро гидроэлектр станциялари тармоғини ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори мамлакатдаги энергетика соҳасини янада такомиллаштириш ва ривожлантириш йўлида муҳим босқич бўлди. Мазкур қарорда микро гидроэлектр станцияларини қуриш ва фаолиятини кенгайтиришга қаратилган чора-тадбирлар белгиланиб, соҳадаги ишлар миқёсини сезиларли даражада кенгайтиришга хизмат қилмоқда.

Қарорга мувофиқ 2025-2026 йилларда Сурхондарё вилоятида умумий қуввати 9,288 киловатт бўлган микро гидроэлектр станцияларини барпо этиш ва ишга тушириш режалаштирилган. Ҳозир эса микро гидроэлектр станциялари босқичма-босқич фойдаланишга топширилмоқда.

“Зарчоб-3” микро ГЭСи ҳудуддаги истиқболли энергетика лойиҳаларидан. Қуввати 230 киловаттнинг ташкил этувчи мазкур иншоотда бугун қурилиш-монтаж ишлари тўлиқ якунланган. Айти пайтда микро ГЭСнинг асосий ускуналари механик синовлардан муваффақиятли ўтказилиб, объектни ишга тушириш олдиндан муҳим босқич бўлган 72 соатли синов режими амалга оширилмоқда. Мазкур жараён ҳам станцияда барча тизим ва агрегатларнинг ишончли ҳамда

барқарор ишлашини текшириш имконини беради.

— Тўпаланг дарёсида қурилган “Зарчоб-3” кичик гидроэлектр станцияси Сурхондарё вилоятининг гидроэнергетика салоҳиятини оширишга хизмат қилаётган муҳим лойиҳа. Қуввати соатига 16 мегаваттнинг ташкил этувчи мазкур иншоот маҳаллий сув ресурсларидан самарали фойдаланган ҳолда экологик тоза электр энергияси ишлаб чиқаришга мўлжалланган, — дейди “Зарчоб-3” микро ГЭСи муҳандиси Шахбоз Сафаров.

Экологик тоза энергия манбаларини ривожлантириш, янги қувватларни ишга туши

йилларда энергетика соҳасидаги ўзгаришлар маҳаллий аҳоли ҳаётида ҳам ўз аксини топтомоқда.

Сўнгги йилларда вилоятнинг бошқа қатор ҳудудларида ҳам “Тўпаланг” ГЭС таркибиде микро ГЭСлар барпо этилмоқда. Ана шундай кичик лойиҳалардан бири Қумқўрғон тумани ҳудудида жойлашган ва у маҳаллий аҳолини экологик тоза ҳамда барқарор электр энергияси билан таъминлашга хизмат қилади.

— Қумқўрғон туманида қурилган кичик микро ГЭС сув ресурсларидан самарали фойдаланиш асосида электр энергияси ишлаб чиқаради. Бу эса бир томондан энергетика тизими

асосан пасттекислик сифатида тавсифланади. Географик жойлашувига кўра, бу ерда табиий равишда юқори сув босими мавжуд эмас. Шунингдек, кўп ҳолларда гидроэлектр станциялари қуришда зарур бўлган баланслик фарқи, яъни гравитация босими етарли даражада бўлмайди.

Шунга қарамай, ушбу ҳудудда сув оқими тезлиги юқори бўлган каналлар мавжуд. Ана шу гидрологик имкониятлардан самарали фойдаланган ҳолда сув босимисиз, фақат унинг оқими тезлигига асосланган микро гидроэлектр станциялари қурилди.

мавжуд қувватларни кенгайтириш бўйича қатор истиқболли режалар ишлаб чиқилган.

Республикада “яшил иқтисодиёт” тизимини жорий қилиш, иқтисодий соҳа объекти ва аҳоли турар жой биноларида энергия самардорлигини ошириш ҳамда қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланиш кенгайтириш бўйича изчил чора-тадбирлар қўрилмоқда.

Бу йўналишда Сурхондарё вилоятида ҳам эътиборга молик ишлар бажарилмоқда. Хусусан, аҳоли хонадонлари, корхона ва ташкилотлар, шунингдек, муассасаларда замонавий қуёш панеллари ва қуёш сув иситкичларини ўрнатиш ишлари жадал суръатларда давом этмоқда.

Натижада ўтган даврда Сурхондарё вилоятидаги 8320 та иқтисодий соҳа объекти, тадбиркорлик субъектлари ва аҳоли хонадонларига умумий қуввати 110,4 мегаватт бўлган қуёш панеллари ўрнатилди. Бу орқали 298,2 миллион киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарилмоқда.

Масалан, Термиз шаҳридаги сув таъминоти тизимига қарашли ер ости сувини қайта ишлаш иншооти ҳудудидаги майдондан самарали фойдаланиш мақсадида йирик лойиҳа амалга оширилди. Мазкур ҳудудда вилоятдаги 5 та олий таълим муассасаси, Сурхондарё вилояти ҳокимлиги ҳамда вилоят сув таъминоти корхонаси ҳамкорлигида муассасалар эҳтиёжи учун умумий қуввати 7,2 мегаватт бўлган қуёш панеллари жойлаштирилди.

Жумладан, лойиҳа доирасида Термиз давлат университети томонидан қуввати 2,7 мегаватт бўлган қуёш панеллари ўрнатилди. Бу орқали олий таълим муассасасининг электр энергиясига эҳтиёжи тўлиқ қопланди. Шу билан бирга,

субсидияга эга бўлиб, қизларга хуна ўргатиб келмоқда. Замонавий либослар, тўй сарполари, шунингдек, қуёқ кўрпа ва кўрпачаларни маромига етказиб тикишни йўлга қўйган. Хунанинг фойдасини билган Зулфия бу борада янги лойиҳаларни йўлга қўйиб, ишини янада кенгайтирмоқчи.

Тумандаги қарийб 500 гектар ерда сунъий кўллар ташкил этилиб, аукционда 49 йилга ижара шартномаси асосида тадбиркорларга сотилиши режалаштирилган. Балиқчилик йўналишини янада ривожлантириш, аҳолининг истеъмол талабидан келиб чиққан ҳолда ички бозорга арзон балиқ етказиб бериш мақсад қилинган.

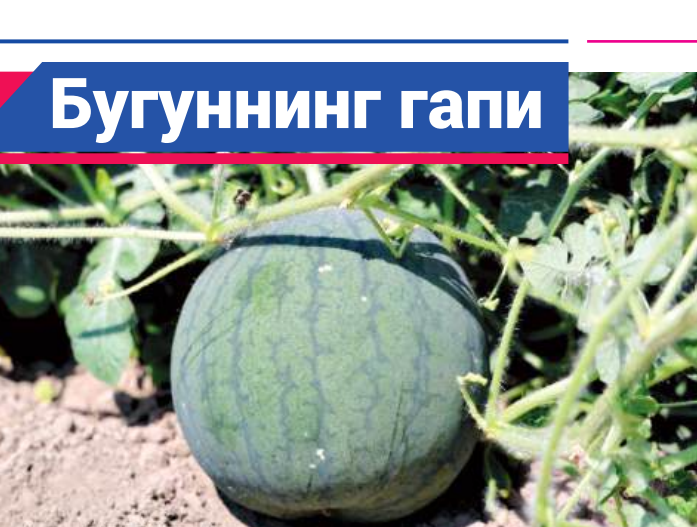
— Туманимизда тадбиркорлик фаолиятини бошлаш истагидаги ёшларга ҳар томонлама ёрдам бериб келинмоқда, — дейди туман ҳокими ўринбосари Давронбек Каримов. — Масалан, балиқчилик тармоғини ривожлантириш учун “Олтинсўй” овул фуқаролар йиғини ҳудудида сунъий кўллар ташкил этилган. Соҳага ёшларни қизиқтириш учун сунъий кўл ҳавзалирига бизнес саёҳатлар ташкил этилган.

Беруний туманидаги кўпала йиғити-қизлар касб-хуна ўрганиб, ўз тадбиркорлигини бошлаётган бўлса, чорва ва деҳқончиликка мослашган ҳудудларда илмий ёндашув асосида анъанавий мактаб тажрибаси кўл келмоқда.

Минажатдин ҚУТЛИМУРАТОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Бугуннинг гапи

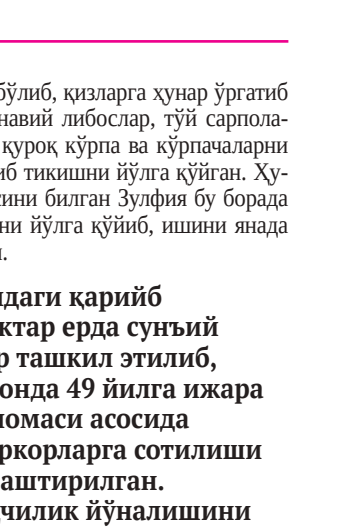

ЕР АЖРАТИШ ОРҚАЛИ ЁШЛАР БАНДЛИГИ ТАЪМИНЛАНМОҚДА

Қўрақалпоғистоннинг Беруний тумани Турон маҳалласида 5570 киши истиқомат қилади. Маҳалланинг асосий драйвери — чорвачилик ва деҳқончилик. Шу боис, туронлик ёшлар сабзавот ва полиз экинлари экиб, оиласига мўмай даромад келтириш билан бирга ички бозорда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг арзон бўлишига ҳам ҳисса қўшмоқда.

— Давлатимиз раҳбарининг 2024 йил 5 апрелдаги “Ёшларга ер ажратиш орқали уларнинг даромадларини ошириш ва бандлигини таъминлаш, шунингдек, янги ер майдонларини ўзлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига асосан туманимиздаги 600 дан ортиқ ёшга 30 сотихдан 1 гектаргача ер ажратилиб, бандлиги таъминланган, — дейди Халқ депутатлари Беруний тумани кенгаши котибияти мудири Маҳмуд Қодиров. — Хусусан, Турон маҳалласидаги 30 ёшга 30 сотихдан ер берилиб, ҳозир бу ерларда полиз маҳсулотлари ва қовун етиштирилмоқда. Ҳар бир қарч ердан унумли фойдаланишга интилган ёшлар тажрибали томорқачилар билан мунтазам маслаҳатлашиб, фикр алмашиб туради. Берилаётган имконият ва имтиёзлар ҳудудларнинг янги қиёфага кириши, мурожаатларнинг маҳаллада ҳал этилиши, бир сўз билан айтганда, маҳалланинг том маънода халқимизнинг бирдамлигини таъминлайдиган ўзини ўзи бошқариш тизимига айланишига хизмат қилмоқда.

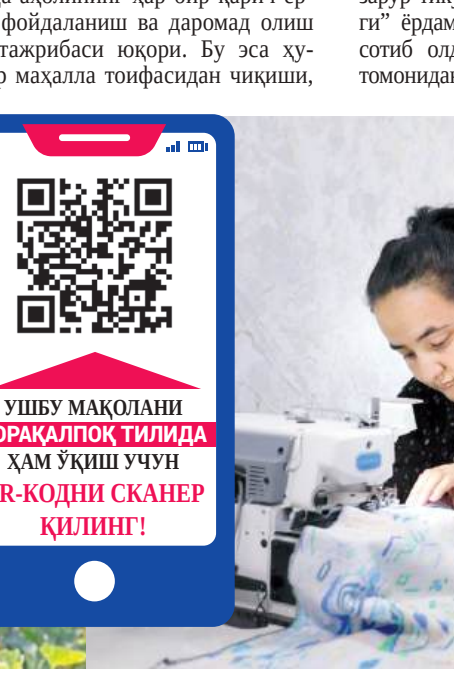
Туманинг Лозар маҳалласидаги 6000 фуқаронинг 1500 нафарини ёшлар ташкил этади. Юқоридаги қарорга кўра, уларнинг 15 нафарига 30 йиллик ижара шартномаси асосида 30 сотихдан ер ажратиб берилган. Бу ерларга сабзавот ва полиз маҳсулотлари эккан ёшлар йил охиригача яхшигина даромадли бўлади.

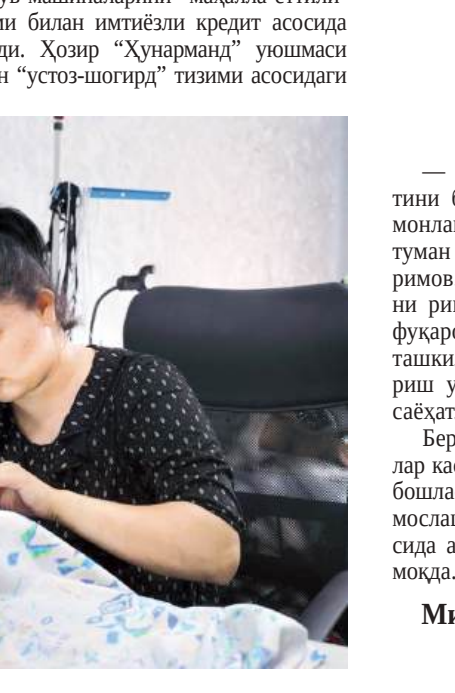
Томорқадан самарали фойдаланиш бўйича туманининг ўз тажриба мактаби бор. Масалан, Палваш маҳалласида яшовчи Мадийёр Сейтназаров уйи атрофидаги 56 сотих томорқасида қўшимча арча, хризантема, шафран ва бир қанча гул кўчатлари уруғини етиштиришни

қувватини оширсан, иккинчи томондан қайта тикланувчи энергия манбаларидан кенг фойдаланиш имконини беради, — дейди “Ўзбекгидроэнерго” АЖ “Тўпаланг” ГЭС филиали электромеханика бўлими бошлиғи Акмал Ҳайитов.

Жарқўрғон тумани Сурхондарё вилоятининг жанубий қисмида жойлашган бўлиб, Аму Занг канали ёқасида жойлашган “Жарқўрғон” микро ГЭСи ана шу лойиҳалардан бўлиб, сув оқимининг табиий ҳаракатини энергия манбаига айлантиришда замонавий технологиялардан фойдаланилган.

— Тумандан оқиб ўтувчи ушбу каналнинг ўзбекистон маҳалласи ҳудудидаги қисмида

драйвер лойиҳаларнинг ўз вақтида амалга оширилиши, аҳоли бандлиги таъминланиши, даромадларнинг кўпайишига ёрдам бермоқда.

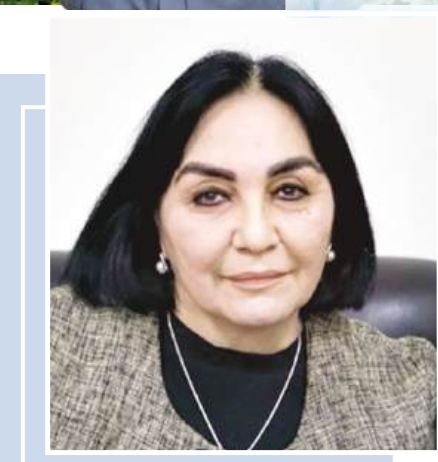
Тикувчилик хунарини онасида ўрганиб, энди кўпала шотирларга устозлик қилаётган Зулфия Рейимбоева туманининг Хоразм маҳалласида истиқомат қилади. Тикувчилик учун зарур тикув машиналарини “маҳалла етиллиги” ёрдами билан имтиёзли кредит асосида сотиб олди. Ҳозир “Хунарамда” уюшмаси томонидан “устоз-шогирд” тизими асосидаги

УШБУ МАҚОЛАНИ
ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА
ҲАМ ЎҚИШ УЧУН
QR-КОДИН СКАНЕР
ҚИЛИНГ!

ХАЛҚИМИЗ ТАҚДИРИНИ ЎЗГАРТИРГАН БУЮК НЕЪМАТ

Сайёра ХОЛМИРЗАЕВА, Тошкент давлат аграр университети профессори

Бошланиши 1-бетда

Олий таълимни модернизация қилишда 2017 йил туб бурилиш нуқтаси бўлди. Президентимизнинг ўша йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизimini янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори соҳадаги давлат сиёсатининг янги йўналишларини белгилла берди.

Илгари асосий вазифа мавжуд тизимни сақлаш ва такомиллаштиришдан иборат бўлган, энди эса уни сифат жиҳатидан ўзгартиришга устувор аҳамият қаратила бошланди. Университет нафақат ёшларга билим берувчи маскан, балки илмий тадқиқотлар, инновациялар, халқаро ҳамкорлик маркази ҳамда келажак иқтисодиёти учун кадрлар тайёрлайдиган даргоҳга айланиши керак эди.

Келгуси йилларда қабул қилинган стратегик ҳужжатлар, жумладан, Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизimini 2030 йилгача ривожлантириш концепцияси мутахассислар тайёрлаш сифатини ошириш, халқаро таълим стандартларини жорий этиш, университетларнинг академик мустақиллигини таъминлаш, таълим муҳитини рақамлаштириш ҳамда таълим, фан ва ишлаб чиқариш ўртасидаги интеграцияни мустаҳкамлашга қаратилди. Кенг қўланиш ислохотлар натижасида соҳанинг мазмун-моҳияти, фалсафаси тубдан ўзгарди. Яъни мамлакатимизда замонавий талабаларга жавоб берадиган мутлақо янги олий таълим модели шаклланди.

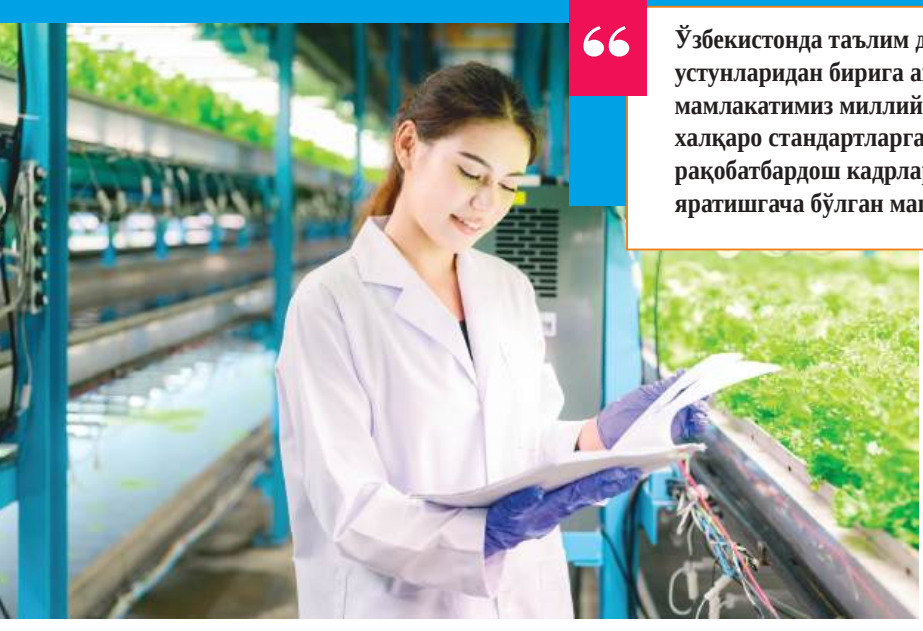
Ислохотларнинг натижаси, аввало, рақамларда ўлчанади. Шу боис, айрим статистик кўрсаткичларга назар ташласак. Агар 2016 йилда республика олий таълим муассасаларида 270 мингга яқин талаба тахсил олган бўлса, 2025/2026 ўқув йилига келиб уларнинг сони 1 миллион 535 мингга етди. Демак, атиги ўн йил ичида талабаларнинг умумий сони қарийб олти баробар ошди. Айниқса, сўнгги 4-5 йилда кузатилган ўсиш суръати

хайратланарли. Бу даврда талабалар сони 808,4 мингдан 1 миллион 535 минг нафаргача кўпайди. Ушбу кўрсаткич нафақат Марказий Осиё, балки кўплаб ривожланаётган давлатлар орасида ҳам энг юқори натижалардан бири ҳисобланади.

Табиийки, бундай ўсиш олий таълим билан қамров даражаси сезиларли ошишига олиб келди. 2015 йилларда ёшларнинг олий таълим билан қамраб олиниш даражаси бор-йўғи 7 фоиз атрофида бўлган. Бугунги кунга келиб эса ушбу кўрсаткич қарийб 50 фоизга етди. Эътиборлиси, олий таълимда хотин-қизлар улуши сезиларли даражада ошди. Жумладан, 2025/2026 ўқув йили якунларига кўра, олий таълим муассасалари талабалари орасида қизларнинг сони 782,9 мингга етиб, мамлакат тарихида илк бор ўғил бола талабаларнинг сонидан ортди.

Худди шу тенденция қабул жараёнларида ҳам кузатиляпти. Хусусан, 2024/2025 ўқув йилида ўқишга қабул қилинган 381,7 минг талабанинг 196,7 мингини қизлар ташкил этди. Бу, бир томондан, олий таълим қамрови ортиб бораётганини кўрсатса, иккинчи томондан, хотин-қизларнинг билим олиши, ўз салоҳиятини рўёбга чиқариши ва жамиятда муносиб ўрин эгаллаши учун яратилаётган кенг имкониятларнинг яна бир ёрқин ифодаси бўлди.

Ўтган йилларда юртимизда университет ва институтлар сони кескин кўпайди. 2010 йилларнинг ўрталарида мамлакатда 77 га яқин олий таълим муассасаси фаолият юритган бўлса, 2025 йилга келиб 200 тадан ошди. Давлат университетлари қаторида нодавлат олий таълим муассасалари пайдо бўла бошлади, етакчи хорижий университетлар филиаллари очилди, қўшма таълим дастурлари кенгайди. Бугун ёшлар давлат ва нодавлат университетлар, миллий ҳамда халқаро таълим дастурлари ўртасида эркин танлов қила олади. Керак бўлса, мамлакатдан чиқмаган ҳолда нуфузли хорижий университет дипломини қўлга киритиш имконияти ҳам бор.

“Ўзбекистонда таълим давлат сиёсатининг стратегик устуларидан бирига айланди. Ўттиз беш йил ичида мамлакатимиз миллий олий таълим тизimini шакллантиришдан халқаро стандартларга мос, инновацияларга таянувчи ва рақобатбардош кадрлар тайёрлайдиган замонавий тизimini яратишгача бўлган машаққатли йўлни босиб ўтди.

фоаллашди. Қўшма диплом дастурлари йўлга қўйилляпти, талабалар ва профессор-ўқитувчиларнинг академик мобиллиги, қўшма илмий тадқиқотлар қўламини кенгайишда.

Бу ўзгаришлар халқаро рейтингларда аксини топмоқда. Илгари Ўзбекистон университетларини жаҳон рейтингларида кўриш озу бўлган, бугун эса ана шу озу реал воқеаликка айланди. Хусусан, олий таълим муассасаларимиз мунтазам равишда QS World University Rankings, Times Higher Education (THE), THE Impact Rankings, UI GreenMetric ва бошқа нуфузли халқаро рейтингларда муносиб ўрин эгалламоқда. Албатта, ислохотларнинг пировард мақсади шунчаки рейтингларга кириш эмас. Бироқ айнан шу кўрсаткич университет фаолиятини халқаро мезонлар асосида ҳолис баҳолаш, таълим сифатини ошириш, илмий тадқиқотларни кучайтириш ҳамда бошқарувнинг энг илгор тажрибаларини жорий этиш учун муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

Ислохотлар марказида — ўқитувчи

Ҳар қандай соҳадаги ислохотнинг натижадорлиги, аввало, ўша жабҳада меҳнат қилаётган фидойи инсонларга боғлиқ. Тиббиётда бу — шифокор, тадбиркорликда — ишбилармонлар, ахборот технологияларида — дастурчилар, таълимда эса ўқитувчи. Президентимиз бежиз “Янги Ўзбекистонда энг муҳим соҳа — таълим, энг ҳурматли инсонлар — ўқитувчилар ва мураббийлар”, демаган.

Яна бир гап. Таълим соҳасига қанча маблаг ажратилмасин, жаҳон андозаларига жавоб берадиган инфратузилма яратилмасин, хорижий тажриба олиб кирилмасин, ўқитувчи ўз дунёқараши, ишига муносабатини ўзгартирмас экан, ҳатто пухта ўйланган

Натижада университетлар ўртасида соғлом рақобат муҳити шаклланди, соҳага замонавий таълим технологиялари кенг жорий этилди, мутахассисларни тайёрлаш механизми тубдан такомиллашди. Қисқа қилиб айтганда, ислохотларнинг дастлабки йилларида асосий эътибор миллий олий таълим тизimini шакллантиришга қаратилган бўлса, бугунги кунда унинг сифати, замонавий меҳнат бозори талабларига жавоб бериши ва халқаро рақобатбардошлигини таъминлаш устувор вазифага айланди.

Халқаро рейтингларда муносиб ўрин

Хозирги замонда таълим сифати фақат миллий стандартлар билан эмас, балки университетларнинг халқаро илмий таълим жараёнларига қай даражада интеграциялашгани, глобал ҳамкорликда қанчалик фаол иштирок этаётгани билан ҳам баҳоланади. Шу нуқтани назардан, халқаро ҳамкорлиқни ривожлантириш юртимиз олий таълим тизимидagi ислохотларнинг устувор йўналишларидан бирига айланди. Сўнгги йилларда университетларнинг хорижий институтлар ва илмий-тадқиқот институтлари билан алоқалари анча

Севара АБДУЛЛАЕВА, Инновацион ривожланиш агентлиги бошқарма бошлиғи ўринбосари

Айниқса, ахборот оқими ҳаддан ташқари тезлашган бугунги даврда бу масаланинг аҳамияти янада ортмоқда. Ёшлар кимни кўпроқ кузатса, муваффақиятидан илҳомланса, кўпинча ўша соҳага қизиқяпти. Агар инновация ва илм-фан вакиллари ахборот маконида етарлича фаол бўлмаса, уларнинг ўрнини бошқа соҳалардаги қаҳрамонлар эгаллайди.

Демак, илм учун яна бир муҳим рақобат майдони жамоатчилик эътиборидир. Шу боис, дунёда илм-фан коммуникациясида илмий фаолиятнинг қўшимча йўналиши эмас, балки унинг ижтимоий таъсирини белгилайдиган муҳим механизм сифатида қаралаётгани мутлақо табиий. Илмий мақола, тадқиқот натижаси ёки янги технологиянинг ўзи билан иш тугамайди. Уни жамоатчилик билан муҳокама қилиш, ёшларга етаклаш, тадбиркор ва инвесторлар эътиборига ҳавола этиш ҳам илмий экотизимнинг бир қисмига айланыпти.

Хорижий мамлакатлар тажрибасида ҳам илм-фан тарғиботи илмий фаолиятнинг муҳим қисми сифатида қаралишини кузатиш мумкин. Масалан, АКШ миллий илмий жамғармаси — NSF грант лойиҳаларини баҳолашда Broaden Impacts тадқиқотининг жамиятга кенг таъсири мезонидан фойдаланади. Бунда илмий ишнинг таълим, кадрлар тайёрлаш, жамоатчилик ва иқтисодиётга таъсири ҳам инобатга олинади. Шунинг-

ИЛМ ЖАМИЯТДА ЯШАШ КЕРАК

Илмий салоҳиятни қайси мезон билан ўлчаган маъқул? Лабораторияларда яратилган кашфиётлар ёки чоп этилган илмий мақолалар сони биланми? Ҳа, шубҳасиз, булар муҳим ўлчов. Бироқ бугун олдимизда яна бир улкан вазифа турибди: яратилган билим ва технологияларни амалиётга таъбиқ этиш масаласи. Боиси, илмий ишланмалар қанчалик кўп бўлмасин, агар у амалиётда қўлланмаса ва янги изланишларга туртки бермаса, унинг имконияти тўлиқ намоён бўлмайди.

дек, Европа мамлакатларида илмий фестиваллар, очик лабораториялар ва оммавий маърузалар орқали аҳоли илм-фан натижалари билан бевосита таништирилади. Бундан кўринадики, мамлакатимизда ҳам олимлар фаолиятини замонавий медиа орқали кенг ёритиш, илмий ишланмаларни оммага тушунарли шаклда тақдим этиш ва уларни амалиётга таъбиқ этиш муҳим вазифалардан бирига айлانгани бежиз эмас. Ана шу эҳтиёждан келиб чиқиб, Инновацион ривожланиш агентлиги ҳузуридаги Илмий-техник ахборот маркази илм-фан тарғиботида замонавий ахборот воситаларидан фойдаланишга алоҳида эътибор қаратмоқда.

Марказ олимларнинг тадқиқотлари ва инновацион ишланмаларини кенг аудиторияга танитиш мақсадида видео даъжестлар тайёрлашни йўлга қўйган. Уларда мураккаб илмий терминлардан кўра тадқиқотнинг мазмунини, қандай муаммога ечим бераётгани ва инсон ҳаёти учун аҳамиятига эътибор қаратилади. Бундай формат илмий натижаларни оддий ва тушунарли тилда тақдим этиш билан бирига уни яратган олимни ҳам жамоатчиликка танитади. Натижада олимнинг меҳнати фақат илмий доира вакиллари учун эмас, кенг аудитория учун ҳам қизиқарли ва аҳамиятли мавзуга айланади.

Яна бир муҳим жиҳат — илм-фанни инсон омилли орқали яқинлаштириш. Мисол учун, тадқиқотчилар

изланаётгани, қандай гоя устида ишлаётгани ва унинг меҳнати самарасини кўрган ёшлар илм-фани мавҳум тушунча эмас, балки ўзи ҳам танлаши ва унда натижага эриша оладиган реал соҳа сифатида қабул қилади. Шу мақсадда марказ томонидан ёш олимлар, тадқиқотчилар, ихтирочилар ва новаторларни аниқлаш, уларнинг фаолиятини кенг жамоатчиликка танитишга қаратилган тизимли ишлар амалга оширилмоқда.

Марказ ҳузуридаги нашрларда уларнинг илмий изланишлари ва инновацион ишланмалари ҳақида туркум материаллар тайёрланиб, видео даъжестлар орқали ҳам кенг аудиторияга тақдим этилмоқда. Бу материаллар нафақат илм-фан тарғиботи, балки мамлакатдаги иқтисодли олим ва ихтирочилар ҳақида очик ахборот базасини шакллантиришга ҳам хизмат қиялти.

Натижада илмий ва инновацион соҳадаги янги номлар марказ аудиторияси ҳамда кенг медиа маконга бирдек кириб бормоқда. Бу эса илм-фан вакиллари жамоатчиликка танитиш билан бирига уларнинг тажрибаси ва натижаларини бошқа медиа майдонларга олиб чиқиш учун ҳам муҳим ахборот кўприғи вазифасини бажаряпти.

Илмий ишланмани оммага танитишнинг энг муҳим босқичи эса уни амалда намоиш этиш, муаллиф ва жамоатчилик, олим ва тадбиркор, тадқиқотчи ва инвестор ўртасида бевосита мулоқот учун шaroит яратишдир. Бу борада Инновацион ривожланиш агентлиги томонидан ўтказиб келинаётган “InnoWeek” халқаро инновацион гоялар ҳафталиги алоҳида аҳамиятга эга.

ислохот ҳам самара бермайди. Айнан шунинг учун кейинги йилларда педагогларнинг жамиятдаги ўрнини ошириш ва меҳнатини муносиб рағбатлантириш масалалари давлат сиёсатида устувор ўрин эгаллади.

Бу борадаги муҳим қадамлардан бири 2018 йилда давлатимиз раҳбарининг олий таълим ва илмий-тадқиқот муассасалари ходимларига ҳақ тўлаш тизimini такомиллаштиришга қаратилган қарори қабул қилиниши бўлди. Унга мувофиқ, 2018 йил 1 сентябрдан профессор-ўқитувчиларнинг базавий лавозим маошлари ўртача 25 фоиз оширилди.

Илк бор илмий даража, унвон ва малакага қараб меҳнатга ҳақ тўлаш тизими янада такомиллаштирилди. Бу эса илмий тадқиқотлар, диссертация ҳимоя қилиш, касбий маҳоратини ошириш ва юқори малакали кадрлар тайёрлаш учун кучли туртки бўлди.

Шу билан бирга, профессор-ўқитувчилар малакасини оширишга алоҳида эътибор қаратилди. Жанубий Корея, Япония, Германия ва бошқа мамлакатларнинг етакчи университетларида стажировка ўташ имконияти кенгайди. Малака ошириш дастурлари замонавий талабалар асосида қайта кўриб чиқилди, таълим жараёнига рақамли технологиялар, инновацион педагогик ёндашувлар ва халқаро тажриба кенг жорий этила бошлади. Қолаверса, ёш тадқиқотчилар ва докторантларнинг илмий ишланмаларини амалиётга жорий этиши, патентлар олиши ҳамда инновацион гояларни тижоратлаштириш учун моддий рағбатлантириш механизми яратилди.

Университетларнинг академик мустақиллигини ошириш ислохотларнинг муҳим қисмига айланди. Бугун олий таълим муассасалари таълим дастурларини шакллантириш, молиявий ресурсларни бошқариш, илмий фаолиятни ташкил этиш, кадрлар сиёсати ва халқаро ҳамкорлик масалаларида кўпроқ ваколатларга эга бўлмоқда.

Таълим жараёнларини рақамлаштириш профессор-ўқитувчилар учун кенг қўлайликлар яратди. Ҳужжатларнинг электрон шаклда юритилиши ва янги ахборот тизимлари жорий этилиши натижасида педагоглар асосий вақтини энг муҳим вазифаси — талабаларга сифатли таълим бериш ва илмий тадқиқотлар билан шуғулланишга ажратмоқда.

Ўзбекистонда таълим давлат сиёсатининг стратегик устуларидан бирига айланди. Ўттиз беш йил ичида мамлакатимиз миллий олий таълим тизimini шакллантиришдан халқаро стандартларга мос, инновацияларга таянувчи ва рақобатбардош кадрлар тайёрлайдиган замонавий тизimini яратишгача бўлган машаққатли йўлни босиб ўтди.

Айниқса, сўнгги ўн йил ичидаги ўзгаришлар ўз қўламини ва натижадорлиги билан олий таълим соҳасида бутунлай янги сифага очди. Бунга рақамларда ҳам кўришиниз мумкин. Аммо рақамлар орқиди кўзга ташланмайдиган жиҳатлар бори, булар минглаб ёшлар тақдирини ўзгариши, педагоглар мақоми юксалиши, одамларнинг розилиги, инсон қадри улуғланиши, хотин-қизларнинг жамиятдаги ўрни мустаҳкамланишидир.

Бугун олий ўқув юртиларимиз шунчаки таълим маскани эмас, балки янги гоялар туғиладиган, илмий кашфиётлар яратилмайдиган ва ижтимоий ташаббуслар шаклландириган марказларга айланипти. Айнан шу ерда мамлакатнинг энг катта бойлиги — ёшлар камол топмоқда.

Албатта, эришилган ютуқлар билан чекланиб қолмаслик керак. Олдинда ҳали қилганидан ишлар кўп. Бугун биз порлоқ келажак сари етакловчи йўлнинг ҳал қилувчи нуқтасида турибмиз. Шу йўлдан оғмай, барча эгу ишларимизни рўёбга чиқаришда истиқболимизнинг ҳаётбахш руҳи бизга мадоркор бўлсин.

Мазкур ҳафталик Президентимизнинг 2018 йил 27 апрелдаги “Инновацион гоялар, технологиялар ва лойиҳаларни амалий жорий қилиш тизimini янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори асосида йўлга қўйилган. Унга кўра, 2018 йилдан бошлаб мунтазам равишда халқаро инновацион гоялар ҳафталигини ўтказиш белгиланиб, илмий муассасалар ва реал иқтисодиёт тармоқлари ўртасида ҳамкорлиқни кучайтириш, маҳаллий инновацион гоя ва технологияларни тижоратлаштириш, инвестицияларни жалб қилиш ҳамда илгор ишланмаларни тарғиб этиш асосий вазифалар сифатида белгиланган.

Ҳафталик доирасида илмий ва инновацион ишланмалар макет, прототип ёки тайёр маҳсулот кўринишида намоиш этилади. Бу эса илмий гоянинг қоғоздаги натижа эмас, балки амалиётда қўлланиши мумкин бўлган ечим эканини кўрсатиш имконини беради. Муҳими, жамоатчилик аввал ахборот материаллари орқали танишган олим ва унинг ишланмасини бу ерда бевосита кўриши, имкониятлари билан танишиши ва муаллифи билан мулоқот қилиши мумкин.

Яна бир гап. Янги Ўзбекистонни илм-фан ва инновацияларсиз барпо этиш мумкин эмас. Бу мақсад илм-фан учун зарур шароитлар яратиш билан бирига унинг натижаларини жамият тараққиётининг узвий қисмига айлантириш ҳам талаб этади.

Илмий натижа бир кунда яратилмайди. Унинг ортида йиллар давомидagi изланиш, тажриба ва билим туради. Шунинг учун илм-фанни оммалаштиришнинг қисқа муддатли ахборот вазифаси эмас, узоқ муддатли натижага қаратилган стратегик йўналиш сифатида баҳолаш лозим. Бундай ёндашуви билан самараси эса вақт ўтиши билан янада яққол намоён бўлади. Бугун илм ҳақида шакланган тасаввур эртага касб танловига, илмий муҳитга кириб келадиган янги авлодга ва мамлакатдаги илмий мактабларнинг давомчилигига таъсир қилади.

Шу маънода, илм-фан тарғиботига йўналтирилган ҳар бир сазй-ҳаракатни интеллектуал капиталга киритилган сармоя сифатида кўриш мумкин. Молиявий инвестиция иқтисодий қиймат яратгани каби илмга бўлган эътибор ва унинг қадрини оширишга қаратилган ишлар ҳам мамлакатнинг узоқ муддатли интеллектуал салоҳиятини кучайтиради. Илмий салоҳият эса уни қадрлайдиган ва ривожлантиришга интиладиган муҳитга ҳам боғлиқ. Шундай экан, илм-фан тарғиботи бугунги ахборот эмас, эртанги тараққиёт учун яратилаётган асосдир.

Обод юрт гўшалари

Мамлакатимиз мустақиллигининг 35 йиллиги арафасида юртимиз бўйлаб аҳоли яшаш ҳудудларини ободонлаштириш, атроф-муҳит тозалигини таъминлаш ҳамда экологик маданиятни юксалтиришга қаратилган “Долзарб 40 кунлик” умумхалқ акцияси доирасида кенг кўламли тадбирлар ўтказилмоқда.

ФАЙЗЛИ ВА ТАРОВАТЛИ ХОНАДОН

Экополиция бўлинмалари экологик ҳуқуқбузарликларни аниқлаш ва олдини олиш бўйича кучайтирилган рейд тадбирларини олиб бормоқда. Бунда чиқиндиларни ноқонуний ташлаш, ҳудудларни

ифлослантириш, яшил ҳудудларга зарар етказиш ҳамда табиатни муҳофаза қилиш қонунчилигини бузиш билан боғлиқ бошқа ҳолатларга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

“Долзарб 40 кунлик” акцияси юртимиз тозалиги, тартиб-интизоми ва экологик фаровонлигини таъминлашга ҳар бир фуқаронинг қўшадиган муносиб ҳиссасидир. Фақат барчамизнинг биргаликдаги саъй-ҳаракатларимиз билан атроф-муҳитни келажак авлодлар учун асраб-авайлашимиз мумкин.

Ушбу ташаббус нафақат давлат идоралари, балки ҳар бир маҳалла аҳли, айниқса, кўпни кўрган тажрибали нурунийлар зиммасига катта масъулият юклайди. “Долзарб 40 кунлик” тадбирлари доирасида ҳудудларни ободонлаштириш, яшил майдонларни кўпайтириш, маҳаллаларда соғлом турмуш тарзи ва озодалик муҳитини мустаҳкамлаш бўйича кенг кўламли ишлар алақачон бошлаб юборилди. Бу жараёнда аҳоли ўртасида шахсий намуна кўрсатиш, ҳонадон озодаллиги ва ободлигини таъминлаш орқали умумий яшаш маданиятини ошириш мумкин. Маҳалладаги ана шундай фойз-барак ва гўзаллик манбаси, энг аввало, ўз хонадонини гулзорга айлантирган, ҳаётий тажрибасини эл манфатида сақлаб-бар этаётган фидойи инсонлар меҳнатига намоён бўлади. Наманган вилоятидаги ана шундай фидойи ва ташкилотчи нурунийлардан бири — кўп йиллар турли масъулиятли лавозимларда меҳнат қилиб, эл-юрт хурматини қозонган Ҳамидхон ота.

Наманган шаҳрининг кунботар томонида қадимий Аҳсиқент номига нисбат берилган даҳа бор. Авваллари адириклар ястаниб ётган бу ҳудуд кўли гул ва шиқоатли инсонлар меҳнати туфайли таниб бўлмас даражада ўзгарган. Баҳаво, серсув, тупроги унмдор бу ерларда бугун юртдошларимиз умргунзорлик қилиб, орзулари рўёбини кўрмоқда. Даҳанинг Мингтерак маҳалласидаги мўъжаз хонадонда Ҳамидхон Дадабоев фарзанду набиралари ардоғида ҳаёт кечирмоқда.

Узоқ йиллар вилоят ўлкашунослик музейига раҳбарлик қилган. Шунингдек, Заҳриддин Муҳаммад Бобур номидаги маданият ва истирҳат боғи директори сифатида ҳам халқ хизматида бўлган. Сўнг вилоят қасаба уюшмалари тизимида самарали фаолият юритган. Ҳамидхон аканинг гулларга меҳри, меҳмондўстлиги ва ташкилотчилик қобилияти доим намоён бўларди. У ҳозир — кескалик фаслида ҳам тиниб-тинчимайди. Гўзалликка ошuftалик доимо уни ўз хонадонини фойзли ва тароватли қилишга ундайди.

Ҳамидхон аканинг тутумига кўпчилик ҳавас қилди, уйи эса доим меҳмонлар билан гавжум. Эшикдан кириб боришингиз билан ажиб манзарага кўзингиз тушади. Уй олдида оқиб ўтувчи, икки чегига тош терилган ариқ ҳовлини оралаб ўтган, икки чегига турфа гулларнинг чиройи ва ифори қалбда ажиб хушнудлик уйғотади. Хушманзара арчанинг ўндан ортқ тури бошқа ноёб дарахтлар билан уйғун ҳолда экилган. Натжидада ўрмон маликаси, каштан ва ҳинд сиренининг гўзаллиги кишини ўзинга мафтун этади.

— Богдаги гулзорлар меҳмонлар оқимини кўпайтирган. Таниқли шoir ва ёзувчилар, санъаткорлар, олимлар, эл ардоғидаги инсонлар хонадонимизда меҳмон бўлган, — дейди Ҳамидхон ака. — Наманганликларнинг гўзаллик шайдоси экани, гулларга муҳаббати авлоддан авлодга ўтиб келаётгани

бугунги интилишларда ҳам намоён бўлаётганидан хурсандман.

Ҳамидхон ака томорқасидан ҳам унумли фойдаланади. Бу ерда резавор экинлардан тортиб, картошка, сабзи, лавлаги, гулгарам, қарам, қулпнай, бақлажон, зирк ва лавр апроги каби рўзгор учун керакли маҳсулотларнинг барчаси топилади. Мевали боғида эса шафтолининг анжирсимон, от ёли, муяссар, чемпион навлари, чилонжикда, шотут, бодом, ёнғоқ, нок, нашвати, олма, анор ва малина бирин-кетин пишмоқда. Ўттиз бош қўй, икки бош сигир, юзта товук ва балиқхонадан чиққан маҳсулотлар оиланинг соғлом овқатланиш рационини таъминлайди. Иссиқхонадаги цитрус мевалар ва писта дарахти ҳам илк ҳосилини берибди. Ҳовли тўридаги ёғзи шийпон ёнида ошхона қурилган. Меҳмонлар бу ерда — табиат кўйида дам олиб, ҳордик чиқаради. Бутун хонадонга Ҳамидхон аканинг шоғирдлари, дўстлари, ёр-биродарлари тез-тез келиб туради. Шейрият кечалари ва мумтоз қўшиқлар кишининг баҳри дилини очади. Хонадон соҳибининг кўп йиллик ҳаётий тажрибаси ва хулосаларини тинглагингиз келади. Чунки у жуда нуктадон ва ажойиб суҳбатдош. Шейриятни, умуман, адабиётни жуда яхши тушунади. Шунинг учун бўлса керак, бу хонадонда шoir ва ёзувчилар ҳам тез-тез меҳмон бўлиб туради. Ҳатто пойтахтдан ҳам уни йўқлаб келувчилар топилади.

— Ҳамидхон ака жуда одамшинаванда, кўнгил олади. Бу фойзли хонадонга доим келгим келаверади. У билан боғлиқ яхши хотираларимиз бор, соғлаб гапласак ҳам яна кўнглим шу томон тортаверади. Меҳмондўст, ажойиб қалбли инсонлар суҳбати, айниқса, кескаликда жуда муҳим. Умр ўтмоқда, одам одамга ганимат. Мен доим бу инсонни кўпчиликка ибрат қилиб кўрсатгим келади, — дейди меҳнат фаҳрииси Тоҳиржон Дедахонов.

Хонадондаги муҳитни ўз кўзимиз билан кўриб, бу тақлиф бежиз эмаслигига амин бўлдик. Ҳамидхон аканинг архитектурадан ҳам яхшигина хабардор экани уйини қурилишидаёқ кўзга ташланади.

— Инсон умри худди шаршара каби оқиб кетаверади, бу безакларда гўё менинг ҳаётим ифодалангандек, — дейди у ўйчан.

Мақоламиз қаҳрамони турмуш ўртоғи Жамилахон ая билан тўрт фарзандни камолга етказган. Ҳамидхон ака сўлим ва сокин боғида ўтириб, “Умрим дафтарини” номли эсдаликлар китобини ёзишга киришбди.

— Китобдан умрим давомида учраган яхшилар ҳақидаги хотираларим ўрин олган. Унга раҳматли шоирларимиз Эркин Воҳидов, Муҳаммад Юсуф ва Ҳабиб Саъдулла ҳақидаги хотираларимни киритмоқчиман. Наби Раҳимов, Нейматжон Қўлабдуллаев, Зиёвуддин Мансуров каби эл ардоғидаги инсонлар билан учрашувларимиз чоғида пайқаган инсоний фазилатлари ҳақида ҳам минтарлиқнидир қоралаб қўйганман, — дейди у камтарлик билан.

Биз узоқ суҳбатлашдик. Ҳамидхон аканинг режалари кўп, мақсадлари эса жуда катта. Биз ҳам унга ўз орзуларига етишни тилаб қоламиз. Меҳнатда тобланган, гўзаллик ва озодаликни ҳаёт тарзига айлантирган бундай инсонларнинг шахсий намунаси атрофдагиларни, айниқса, ёшларни ягона эзгу мақсад атрофида бирлаштиришга хизмат қилади.

Гулчеҳра БУВАМИРЗАЕВА,
Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси
Наманган вилояти бўлими раиси

Гарчи иккала қўли бўлмаса-да, чизгиларида ҳаётга муҳаббат, яшашга интилиш ва орзуларга ишонч мужассам эди. Суратларида фақат ранглар уйғунлигини эмас, балки унинг қалб нидосини, сабр ва шукроналик ифодаси бўлмиш гўзал аксларни рангинг бўёқларда ҳис қилиш унчалик ҳам қийин бўлмаган.

Инсон қадри учун

ДОРИЛАМОН КУНЛАР САОДАТЛИ

Баъзан тасодиф сабаб бирор жойимизни шикастлаб ёки бармоғимизни кесиб олсак, бирмунча вақт кўлимиз ишга бормай, бажарган вазифамиздан кўнглимиз тўлмай, ўзимизни ноқулай сезиб юрамиз. Мақоламиз қаҳрамони Каромат Аҳмадқулованинг эса иккала қўли йўқ, биринчи гуруҳ ногирони. Аммо у имконияти чекланган бўлса-да, отаётган ҳар бир тонгини янги имконият, ўтаётган кунларини бебаҳо неъмат деб билади. Севимли машғулотини — рангин ва ҳаётбахш суратларини оёқлари ёрдамида чизади.

Аслида, бу дунё барчамиз учун синов. Унда қандай эл қолдириб ўтиш ҳар кимнинг ўз қўлида. Ногирон бўлса-да, умр гулшанида борлигига шукр қилиб яшаётганлар ҳам, тўрт мучаси соғ бўлса-да, ҳаётдан нолиб, ўз ўрнини топа олмай юрганлар учун ҳам мақола қаҳрамонининг ҳаёти кўзга бўлса, ажаб эмас.

Ўшанда у 18 ёш эди

Саодатли ва ёруғ кунларга ишонч билан қадам ташлаётган 23 ёшли Кароматнинг ноёб истеъдоди, матонати ва меҳнатсеварлиги ҳақида кўпчиликка ибрат бўладиган мақола ёзишни анча аввал кўнглимга туккан эдим. Ўшанда у 18 ёшда эди. Бундан 5 йил илгари таҳририят топшириғи асосида ижодий жамоамиз билан Сирдарё вилоятида хизмат сафарига бўлдик. Бир қанча иқтидорли ёшларни ва муносиб қаҳрамонларни кашф этдик, таҳририятга қайтгач, улар ҳақида мақолалар ёзган эдик. Аммо Ховос туманида истиқомат қилувчи расом Каромат Аҳмадқулова ҳақида ҳеч нарсга ёза олмадик.

Ҳар сафар компьютер қаршисига ўтириб, нимадир қораламоқчи бўлардим-у, кўз ўнгимдан оёқчалари билан расм чизаётган хушсурат қизнинг гўзал ва қувноқ сийрати ортига яширинган мунгли чехраси гавдаланиб, сўзларимни поёнига етказма олмасдим...

Гарчи иккала қўли бўлмаса-да, чизгиларида ҳаётга муҳаббат, яшашга интилиш ва орзуларга ишонч мужассам эди. Суратларида фақат ранглар уйғунлигини эмас, балки унинг қалб нидосини, сабр ва шукроналик ифодаси бўлмиш гўзал аксларни рангинг бўёқларда ҳис қилиш унчалик ҳам қийин бўлмаган. Шунда тушунганманки, расомлик унинг учун оддий машғулот эмас, балки ҳаёт мазмунига айланган гўзал бир олам.

Каромат Аҳмадқулова бугун нафақат тенгдошлари, балки кўплаб инсонлар учун руҳий куч манбаи, ҳаётга бошқача нигоҳ билан қарашга ундайдиган ибрат намунасига айланган. У билан суҳбатлашганимда сўзларида ҳеч қандай шикоят ёки афсусни сезмаганман.

Ақсична, ҳар бир гапига шукроналик, келажакка ишонч ва янги марраларни забт этишга интилиш акс етарди. Ҳозир ҳам орзулари сари қатъият билан одимлаб бормоқда.

Ижоди орқали ўзи каби имконияти чекланган одамларни ҳаётни қадрлашга ундаб, инсон иродаси чекинмаслигини исботлаб келмоқда. Каромат сингари инсонларнинг ҳаёти биз учун нафақат ибрат, балки руҳий уйғонишга чорловдир, балки.

Бу менинг қисматим

— Қўлсиз туғилганим қора қисмат, Яратган менга чизиб бахтини бергани эса энг улуғ неъмат. Айни кунларда янги асар устида ишлаяпман. Бу мустақиллик тўйига кичик бўлса-да, тўёнам. Ростини

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан ўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. **Буюртма** Т-846.
29345 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ, Офсет усулида босилган. **Қоғоз бичими** А2. Баҳоиси келишилган нархда.

“ШАРҚ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

айтсам, сўнгги йиллардаги ислохотлар бўлганида мен каби ёшларга бунчалик эътибор, ғамхўрлик ва шарт-шароитлар яратилармиди?

Кўмакка муҳтож инсонларга эътибор ва ғамхўрлик туфайли ҳаётимга янги имкониятлар кириб келди. Юртимиздаги янгилашлар босис, мутасаддилар тез-тез ҳолимдан хабар олиб туради, байрамларда йўқлаб келади.

2022 йилда “Мафтунокор ранглар дунёси” танловининг туман, вилоят, республика босқичида биринчи ўринни кўлга киритдим. Яратилган шароитлардан фойдаланиб, 2023 йилда Гулистон давлат университетини санъатшунослик факультетига давлат гранти асосида ўқишга қабул қилиндим.

2025 йилда “Менинг ижодим, менинг парвозим” номли шахсий кўргазмам ташкил этилди. Ўтган йили республика

туради. Бу сўзлар менга катта куч бағишлайди, кўнглиمنى тоғдек кўтарайди. Шу боис, келажакка ишончим мустаҳкам.

Ўқини тугатгач, иш топиш бора-сида хавотирим йўқ. Қолаверса, ногиронлиги бўлган шахсларни иш билан таъминлаётган ташкилотларга турли имтиёзлар берилмоқда. Бу эса имконияти чекланган ёшларнинг жамият ҳаётида фаол иштирок этиши, ўз ўрнини топиши учун янада кенг шароитлар яратяпти.

Ушлмас орзуларини қоғозга кўчириб келаётган мен каби қизга бунчалик эътибор қаратилиши ҳаёлимга ҳам келмаган. Давлатимиз томонидан кўрсатилаётган бу ғамхўрликка муносиб бўлишга ҳаракат қиламан.

Тўрт фарзанднинг ўртанчаси Кароматнинг ногирон бўлиб туғилганидан ота-онаси кўп изтироб чекди. Айниқса, отаси Қаҳрамон бор аламинини ичига ютди. Рўзгордаги етишмовчиликларни бартараф этиш ва 4 фарзандини кам-кўстсиз вояга етказиш мақсадида совуқ ўлкаларда йиллаб оғир меҳнат қилди. Юртимизда кечаётган ўзгаришлар уларнинг хонадонига ҳам дориламон кунлар шабадасини олиб кирди.

Ёш мусаввиринг бугунги ютуқларида, шубҳасиз, онасининг ўрни бекиёс. У билан суҳбат чоғида фарзандининг муваффақиятларидан фохр туйғуси билан бирга ўтмишдаги оғир кунларнинг излари ҳам сезилиб туради.

— Баъзилар бу дунёда ҳақиқат йўқ деб ўйлайди. Ҳаммаси қоғозда, қуруқ гап дейишади. Бир вақтлар мен ҳам шундай ҳаёлга борманган. Юрагим куйиб, дилим изтиробга тўлган вақтлар, нахотки, болагинамнинг қўлсизлиги туфайли Худо берган қобилиятини бандаси кўрмаса дея бағрим ўртанарди. Эсини таниганидан бўён оёқчаларидан қоғоз ва қалам тушмайдиган қизимнинг чизган суратларига нигоҳ ташлар эканман, шундай истеъдод увол бўладими, унинг самараси юзгага чикмайдими, боламнинг иқтидори сўниб кетадими деб йнглаган кунларим кўп бўлган, — дейди Кароматнинг онаси Дилором. — Аллоҳга шукрки, дориламон кунлар шабадаси туфайли менга ўшаган оналар бағрига шамол тегди, фарзандларимизнинг ютуқларини кўришга муваффақ бўлдик. Давлат боламини беминнат ўқитаяпти, бошпанали қилди, ярим кўнгли билан ўзини ёлғиз қолдирмади. Қўллари бўлмаса-да, унга суяноч бўладиган Ватани, ғамхўр давлати бор. Шунинг ўзи мен учун катта тасалли.

Ҳа, диёримизда кечаётган улкан ўзгаришлар инсон қадрининг юксак даражада қадр топиши асосида янада мафтунокор кўринади. Аслида, ҳар бир фуқаросига чексиз эътибор ва юксак ҳурмат билан қараладиган гўзал юртда яшашнинг ўзи буюк бахт...

Гуличеҳра ДУРДИЕВА,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари таҳририяти” ДМ

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Қабулхона: (71) 233-56-33
Эълонлар бўлими: (71) 233-70-98

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилимайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида саҳифаланади.
Газетанинг полиграфик хизматдан сифатли чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.
Босмахона телефони: (71) 233-11-07.

E-mail: info@yuz.uz
Веб-сайт: www.yuz.uz: (71) 233-47-05

Девонхона ва ишонч телефони:
(71) 233-56-60

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан ўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. **Буюртма** Т-846.
29345 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ, Офсет усулида босилган. **Қоғоз бичими** А2. Баҳоиси келишилган нархда.

Навбатчи муҳаррир: Азизбек Юсупов
Мусаҳҳих: Насиба Абдуллаева
Дизайнер: Хуриш Абдуллаев
Манзилими:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй
ЎЗА яқуни — 20:35 Топирилди — 22:50